

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

RESPUBLIKA KONFERENSIYA (ILMIY-AMALIY ANJUMAN) MAQOLA VA TEZISLAR TO'PLAMI: "MILLIY IQTISODIYOTNI BARQAROR SAQLASHDA "YASHIL IQTISODIYOT", "YASHIL MOLIYA", "YASHIL BUXGALTERIYA" VA ILG'OR MUHANDISLIK MAKTABLARINI ILMIY-AMALIY INTEGRATSIYALASHTIRISH DOLZARBLIGI"

Konferensiya maqola va tezislari to'plami

2025-YIL
30-MAY

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 477 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 11-martda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Omborxonada wms tizimidan foydalanishni afzalliklari.....	16
G'ofurov Shoxjaxon Abdumajit o'g'li, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Интеграция проектного офиса в корпоративную структуру строительной компании, работающей по ерс-контрактам.....	21
Махмудов Сардор Козим угли	
Investitsion muhit va unga ta'sir etuvchi omillar tahlili	24
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li	
Tadbirkorlik faoliyati to'g'risidagi itimoiy-iqtisodiy qarashlar tahlili	27
Abduvohidov Behzod XXX	
Tijorat banklarida kredit portfelini boshqarishning asosiy yo'nalishlari.....	30
Jo'rayev Eldor Berdibekovich	
O'zbekistonda davlat budjetini kupaytirishda soliqlarni ahamiyati.....	34
Karimova Gulbahor Normurodovna	
Dunyo oziq-ovqat bozorining dinamik rivojlanishidagi o'zgarishlar, qiyinchiliklar va ularning yechimlari	36
Tolipova Baxtigul Farxodovna	
Исследование тепловых и диффузионных процессов при азотировании зубчатых колес в вакуумной среде	39
Жасурбек Юлдашбоевич Холмирзаев	
Axborot tizimlaridan foydalangan holda tashkilotni boshqarish bo'yicha qarorlar qabul qilishni takomillashtirish	49
Xujamova Shahrizoda Otabek Qizi	
Sanoat sektorida dekarbonizatsiya va qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish strategiyalari	52
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Sanoat rivojlanishini ekonometrik modellash (Surxondaryo viloyati misolida)	56
Xalmuratov Zakirjan Mekkamovich	
"Yashil iqtisodiyot" – barqaror taraqqiyot omili.....	58
Lapasova Kamola Farhod qizi	
Umumta'lim maktablarida informatika fanini o'qitishda sun'iy intellektdan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari	60
Raxmonov Baxtiyor Azzamovich	
"Makroiqtisodiy masalalarni yechishda matematik modellarning ahamiyati"	63
Abdiraimov Abbas Xolmurod O'g'li	
Moda marketingida iste'molchilarning ichki ehtiyojlari va xulq-atvoriga asoslangan yondashuvlar	67
Tuxtaeva Oydinoy Normamatovna	
O'zbekiston Respublikasida standartlashtirish siyosatida xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik tahlili	72
Raximov Ilyos Muydinovich	
Tijorat banklarida omonatlarni jalb qilishda mijoz sodiqligini oshirishga qaratilgan innovatsion yondashuvlar	75
Raximov Shoxrux Furqatovich	
Raqamli bank xizmatlarida sun'iy intellektdan foydalanishning istiqbollari va xavfsizlik masalalari	78
Erdonayev Aliqul Xalimovich	
Ta'minot zanjirini optimallashtirish yo'llari.....	82
Matkarimova Umida Alisher qizi, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
The role of global value chains in international trade competition.....	85
Rakhmonova Dildora Ergash Qizi	
Электронная коммерция в узбекистане: государственные стратегии, технологический прогресс и барьеры развития.....	88
Махаммадалиева Муслимахон Шерали Кизи	

Modernization of the social protection system through digital technologies and innovative approaches.....	90
Abduzoirov Mukhiddin Umidjon ugli, Qudratov Inomjon Nemat ugli	
Tabiiy va sun'iy tolalar asosida qayta ishlangan mahsulotlarning texnologik sifati va iqtisodiy samaradorligi.....	93
Raximov Furqat Jalalovich	
Maishiy kimyo tovarlari B2B bozori uchun barqaror va yashil taqsimot modellarini ishlab chiqish.....	97
Ro'ziyeva Farzona Komiljon qizi	
Chakana savdo va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish orqali hududiy iqtisodiyotni rivojlantirish	102
Po'latova Sug'diyona Iskandar qizi, Abdullayev Firdavs Sanjar o'g'li, Ravshanova Muxtarama	
Zamonaviy shahar massivlarida xizmat ko'rsatish va boshqarishda "Aqlli shahar" konsepsiyasi	105
Ismailov Najmiddin Ilxamovich	
Germaniyaning ta'minot zanjirlarini boshqarish tajribasidan foydalanishni afzalliklari.....	108
Nuriddinov G'ulomiddin Ziyovuddin o'g'li, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Ta'minot zanjirida CPFR texnologiyasi foydalanishni afzalliklari.....	111
Komilov Muhammad Yusuf Sardorbek o'g'li, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Ta'minot zanjirlarini qo'llashda jahon tajribasi.....	115
Karimov Amirxon Anvarovich, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Sug'urtada investisiya faoliyatini tashkil etishni huquqiy asoslari	118
Suyunov Isomiddin Tilovkobilovich	
Yurtimizda amaldagi budjetlararo munosabatlar tartibi, hisobi hamda uning afzalliklari	122
Po'latov Tirkash Sotiboldiyevich	
Aholini ijtimoiy himoya qilish institutlari shakllanishining xorij tajribalari	127
Bobonov N.H.	
Способ организации продуктивной работы преподавателя и его влияние на результативность	131
Гулнора Казимова	
Literature is a reflection of the soul and culture of humanity	136
Sayidova Sayyora Yorikulovna	
Turizm infratuzilmasida transport xizmatlarini integratsiyalash: muammo va yechimlar	140
Vakilov Ruslan Tillabayevich	
Ekoturizm va madaniy meros obyektlariga tashrifni tartibga soluvchi huquqiy normalar	142
Sayfiddinov Sharofiddinxo'ja Najmiddin o'g'li	
Strategies for achieving sustainable growth through green economy transition.....	145
Umida Kakhramonova Gayratovna	
Buxoro viloyatida qishloq xo'jaligida suv resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirishda innovatsion yondashuvlar.....	149
Ro'ziyev Sobirjon Samatovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida mulkni qayta baholash va unga yetkazilgan moddiy zararni aniqlash.....	153
Xadjayev Kamoliddin Fazliddinovich	
Shahar aglomeratsiyasining sifatini ekologik va geologik mezonlar asosida kompleks baholash.....	155
Irgashev Shavkatbek Turdiyevich	
Sanoatda korxonalarining qayta tiklanuvchi energiya manbalari asosida barqaror iqtisodiy o'sishini ta'minlash	160
Qalandarova Gulshoda Nazirjon qizi	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida hududiy tengsizliklarni kamaytirish usullari.....	165
Ibragimov Baxrom Baxodirovich	
Tog' yon bag'rida joylashgan kon uymlarini ochiq usulda qazib olish xususiyatlari.....	174
I.T. Mislibayev, M.Sh. Ochilova	
Milliy iqtisodiyotda turizmning o'rni va rivojlanish imkoniyatlari.....	176
Xudoyberdiyeva Hilola Himmatovna	
China insurance market experience	178
Jumaboyev Akmal Sheraliyevich	

Tijorat banklarida moliyaviy resurslarning shakllanish manbalari.....	181
Tangirkulov Bekzod Boxadirovich	
Bank tizimida buxgalteriya hisobotlarida axborot texnologiyalarining roli va rivoji.....	185
Sodiqov Sanjar Saydullo o'g'li	
Samarali loyiha risklarini boshqarish: nazariya va amaliyot.....	189
Nosirova Gulira'no Abdulaziz qizi	
XXI-asrda Xitoyning iqtisodiy taraqqiyoti: sohaviy islohotlar, yutuqlar va muammolar tahlili.....	192
D.E.Qarshiyev	
Boshqaruv hisobining zamonaviy konsepsiyalarini joriy etish xo'jalik yurituvchi subyektlarda natijadorlikka erishishning muhim omilidir	195
Xoshimov Baxrom Baxadirovich	
Eksportga chiqariladigan mahsulotlar uchun zamonaviy qadoqlashning ahamiyati va tendensiyalari	201
Xidirov Shohrux Bobur o'g'li	
Усовершенствование подходов к управлению проблемными кредитами в коммерческих банках узбекистана	205
Улмасой Хусан кизи Ахмедова	
Sug'urtada investitsiya faoliyatini obyekt va predmeti	208
D.E.Qarshiev	
O'zbekistonda raqamli texnologiyalarning tadbirkorlik sohasida istiqbollari.....	211
Sattarov Xayrulla Fayzullayevich	
Sug'urtada anderryayting xizmatini xorij tajribasidan foydalanish.....	213
D.E. Qarshiev	
Важность проекта «умный город» в узбекистане	216
Акбаржон Иминов	
The role of digitalization of healthcare in the implementation of the safe city project	218
Акбарjon Iminov	
Moliyaviy faoliyat natijalari hisobini takomillashtirishda tahlilning o'rni.....	220
Po'latov Xudoyberdi Uktamovich, Abduxoliqov Isomiddin Ikrom o'g'li, Shakarov Shahzod Sobir o'g'li	
Temir yo'l va intermodal transport tizimining rivojlanishi: investitsiyalar, xarajatlar va samaradorlik tahlili.....	226
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
O'zbekistonda qishloq xo'jaligini barqaror rivojlantirish uchun xorijiy investitsiyalarni jalb qilish ahamiyati.....	230
S.J. Yangiboev	
Korporativ boshqaruv va moliyaviy barqarorlik o'rtasidagi bog'liqlik: davlat ishtirokidagi korxonalar misolida.....	234
Musurmonov Mehroj Murtaza o'g'li	
“Sanoat korxonalarida zamonaviy loyiha menejerining asosiy kompetensiyalar modelini ishlab chiqish”	238
Axmedov Daniyar Sabirovich, Valiyev Shamsiddin Eshpulatovich	
Turizmdagi shartnoma munosabatlari: turoperatorlar, turagentlar, turistik xizmatlar iste'molchilari.....	241
Ergasheva Iroda Ibrohim qizi	
“Разработка модели ключевых компетенций современного менеджера проекта в промышленных предприятиях”	243
Ахмедов Данияр Сабирович, Научный руководитель	
Xorijiy tajriba asosida o'zbekistonda oliy ta'lim akademik boshqaruvini takomillashtirish	249
Muxamedova Moxigul Xusanovna	
The role of international institutions in accelerating green finance	253
Qudratov Inomjon Nemat o'g'li	
Barqaror iqtisodiy o'sish sharoitida yashil innovatsiyalar va raqamli texnologiyalarni rivojlantirish	257
Xudayberdieva Dilnoza Egamberdiyevna	
Indicators and criteria of women's sustainable employment in the context of economic growth.....	262
Kholiyorova Shokhista Kahramon kizi	
Qishloq xo'jaligi sohasida “Salam” maxsus savdo shartnomalaridan foydalanish istiqbollari.....	267
Xoliyov Xomid	

Davlat xaridlarida kichik biznesning ortib borishi va uning umumiy tizimdagi o'рни	269
Majidov Nizom Baxramovich	
Davlat qarzlarini qaytarish mexanizmlarini takomillashtirish va tashqi xatarlardan himoyalash yo'nalishlari	273
Sayfutdinov Xasanboy Dilshodovich	
Xalqaro moliya institutlaridan investitsiyalarni jalb qilishning ahamiti	277
Tolibov Shoxrux Muminovich	
O'zbekiston respublikasining soliq salohiyati: 2024-yilda viloyatlar va Qoraqalpog'iston.....	280
Poyonov Otabek Abdiqaxxor o'g'li, Almardonov Muxamadi Ibragimovich, Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich	
Oliy ta'lim muassasalarida investitsiya muhitini boshqarishning institutsional mexanizmlari	283
Otaxanov Rasulbek Marks o'g'li	
Автоматизированное управление корпоративными расходами: стратегический подход и экономическая эффективность.....	286
Кахоров Абдумалик Рахматулло угли	
Повышающаяся значимость коренного изменения деятельности традиционных СМИ в реалиях освещения процесса построения нового Узбекистана.....	289
Салим Дониёров	
Raqamli transformatsiyaning mohiyati va bank sohasidagi ahamiyati.....	294
Kamolov Sardorbek Davlatjon o'g'li	
Деятельность международных финансово-кредитных организаций и перспективы развития сотрудничества с Республикой Узбекистан	299
Холикова Зарнигор Камолиддин кизи	
Budjet tashkilotlarining xarajatlar smetalarida davlat xarajatlarini moliyalashtirish tartibi va amal qilish holati.....	302
Abdurasulov Sardor To'liqin o'g'li	
Tijorat banklari tomonidan komplayens-nazorat tizimini rivojlantirish istiqbollari	307
Rustamov Sunnatillo Rustamovich	
Bank tizimi modernizatsiyasida innovatsion boshqaruv modellarining ahamiyati	310
Hamroyev Xurshid Jalilovich	
Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya.....	314
Turapov Bahromjon Alisher o'g'li	
O'zbekiston Respublikasida yashirin iqtisodiyotni qisqartirishga yo'naltirilgan davlatning siyosati, me'yoriy-huquqiy bazasi va iqtisodiy islohotlari	317
Xasanov Jaxongir Jamshidovich	
"Qurilish materiallari sanoatida innovatsion faollikni rag'batlantirish mexanizmi"	321
G'ulomov Ilhom Akramovich	
Legal foundations and challenges in the implementation of guarantees for foreign investors' rights	324
Alisherova E'zoza, N. Kh. Rakhmonqulova	
Innovatsion faollikni oshirish orqali qurilish materiallari sanoatida raqobatbardoshlikni ta'minlash	326
G'ulomov Ilhom Akramovich	
Soliq siyosatining inklyuziv rivojlanishni ta'minlashining huquqiy-me'yoriy asoslari	329
Hakimov Feruz Xurshid o'g'li	
Транснациональные корпорации и международное право: к формированию глобальных экономических норм через расширение правосубъектности	334
Хидоятов Бурхон Ғайрат ўғли, С.М. Адилходжаева	
O'zbekistonda yashirin iqtisodiyotning hozirgi holati va uni shakllantiruvchi omillar	338
Malikov Abdulaziz Toxirjon o'g'li, S.A. Zakirova	
Abxidjit Banerdji va Ester Dyuflo ilmiy qarashlarida kambag'allikni qisqartirish istiqbollari	343
M.E.Rajabboyev	
Transport va logistika infratuzilmasini modernizatsiya qilish orqali eksport samaradorligini oshirish.....	346
Kurbanova Ma'mura Abdukarim qizi	
Fond bozori vositasida iqtisodiyotni moliyalashtirishning usullari	350
G'aniyev Axrorjon Norboy o'g'li	
Davlat moliyaviy nazorati tizimida ichki audit xizmati faoliyatining amaliy jihatlari.....	354
Kuliyev Komil Shuxratovich	
Digitalization in economy.....	358
Razzaqov Jasur Xamraboevich, Yaqubov Matrasul Mavlonberdiyevich, Sabirova Nodira Komil qizi	

Sirkulyar iqtisodiyot tamoyillariga asoslangan yashil investitsiya strategiyalari.....	361
Hakimov Anvarjon Abdulloyevich	
Sun'iy intellekt yordamida quritilgan organik mevalar eksportida marketing strategiyalarini optimallashtirish.....	363
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
Ziyorat turizmini rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish.....	372
Zaripov Toxirjon Yusufboy o'g'li	
Hududlarda ayollar bandligini ta'minlash orqali investitsion muhitni yaxshilash yo'llari	376
Imomova Kamola Novfal qizi	
O'ZBEKISTONDA SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI	381
Solikhova Dildora Alisher qizi	
SANOAT KORXONALARINING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI: IQTISODIY SAMARADORLIK VA INNOVATSIYA BOSHQARUVI	384
Mansurova Sayyora Baxtiyor qizi	
O'ZBEKISTONNING IT-XIZMATLAR EKSPORTI GEOGRAFIYASI 2024-YIL NATIJALARI	387
Jumaboyev Akmaljon Sheraliyevich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORINI TAKOMILLASHTIRISH.....	391
Abdurazaqov Jasur Abdunasimovich	
TURIZM SOHASIDA MIJOZLAR SODIQLIGINI OSHIRISHDA MARKETING KOMMUNIKATSIYALARINING AHAMIYATI	397
Shaymanov To'liqin Mahmayusupovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA SOLIQ SIYOSATINING SAMARADORLIGI.....	400
Sheraliyev Nurbek Jumanazarovich	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA TURIZMNING O'RNI: GLOBAL VA MAHALLIY TAHLIL.....	402
Xamdullayeva Gulhayo Ergash qizi	
O'ZBEKISTON EKSPORT TARKIBINI YUQORI QO'SHIMCHA QIYMATLI MAHSULOTLARGA O'TKAZISH STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	404
Raximov Eshmurod Normuradovich	
EKSPORT FAOLIYATIDA ERKIN IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	408
Berdivaliyeva Madina Komiljon qizi	
SIYOSIY ISLOHOTLAR VA GLOBALLASHUVNI O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TA'SIRI.....	411
Xalilova Sevaraxon Alijon qizi	
O'ZBEKISTONNING YALPI ICHKI MAHSULOT (YAIM) O'SISH TENDENSIYALARI	414
Akmalbek Najimov Umid o'g'li, Ishmanova Dinara	
MILLIY MOLIYA BOZORI JORIY HOLATI TADQIQI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	417
Samadov Temur Oybek o'g'li	
ELEKTRON TO'LOV XAVFSIZLIGI: ZAMONAVIY TAHDIDLAR VA HIMOYA MEXANIZMLARI	421
Toxirov Shodibek Jo'ra o'g'li	
MAMLAKAT MAKROIQTISODIY BARQARORLIGINI TAMINLASHDA TASHQI SAVDO SIYOSATINING O'RNI.....	424
Alimova Dilfuzaxon Rustam qizi	
O'ZBEKISTONDA G'AZNACHILIK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH ORQALI DAVLAT MOLIYASI BOSHQARUVINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	427
Tangrieva Farida Abdukarimovna	
DEVELOPING TOURISM THROUGH VIRTUAL AND AUGMENTED REALITY TECHNOLOGIES.....	431
Olimov Davron Olimovich	
JAHON MOLIYA BOZORLARINING BARQARORLIGI VA INQIROZ XAVFI	433
Jalolov Umidjon Xudoyberdi o'g'li, Yegamberdiyev Shuxrat Satimbayevich	
РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В ПРОВЕДЕНИИ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ГОСУДАРСТВЕННОГО ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ	436
Турсунбоева Нилуфар Отабековна	
O'ZBEKISTONDA TURIZM XIZMATLARI EKSPORTINING IJTIMOY-IQTISODIY MEXANIZMLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	441
Bakhromov Akmal Abduvahid o'g'li	

TASHKILOTNING INNOVATSION POTENSIALI RAQOBATBARDOSHLIK USTUNLIGI SIFATIDA.....	445
Djalilov Sardor Sadilloevich	
SUN'YI INTELLEKT ASOSIDAGI INVESTITSİYALARNI JALB QILISH TAHLILI: SINGAPUR IQTISODIY TARAQQIYOT KENGASHI, IRLANDIYANING IDA STRATEGIYASI VA BAANING NEXTGENFDI TASHABBUSI TAQQOSLAMASI.....	448
Kurolov Maksud Obitovich	
IQTISODIYOTNI MODERNIZATSİYALASH SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI KREDITLASH AMALIYOTI	457
Sultonova Sevara Faxriddinovna	
HUDUDLARDA ICHKI TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY AHOLINING ROLI	459
Jahongir Matkarimov	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARINING RENTABELLIK DARAJASIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	462
To'laganov Ziyovuddin Kamoliddin o'g'li	
THE INTERRELATION BETWEEN HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT AND DEMOGRAPHIC CHALLENGES IN UZBEKISTAN	466
Hamrokulov Mirabbos Ortiqovich	
TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA LIKVIDLIK BOSHQARUVI VA MONETAR SIYOSATNING O'ZARO TA'SIRI	468
Turdibayev Abdulaziz Abduvaxidovich	
TOSHKENT VILOYATIDA OLTIN BEL TOG' KURORTINI RIVOJLANTIRISHNING MARKETING STRATEGIYALARI.....	472
Ashurov Abdulaziz Rustamovich, Ishmuratov Baxodir Xusanovich, Mahmudov Ziyoviddin Shamsiddinovich, Fatema Nabizada Javid	

TOSHKENT VILOYATIDA OLTIN BEL TOG' KURORTINI RIVOJLANTIRISHNING MARKETING STRATEGIYALARI

Ashurov Abdulaziz Rustamovich

Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti,
Xalqaro iqtisodiyot kafedrası, v.b. dotsent, PhD.
E-mail: laziz0211@yahoo.com ORCID: 0000-0002-0852-5624

Ishmuratov Baxodir Xusanovich

Termiz Iqtisodiyot va Servis Universiteti,
Iqtisodiyot kafedrası, katta o'qituvchi, PhD.
E-mail: ibakhodir007@gmail.com ORCID: 0009-0002-9347-2172

Mahmudov Ziyoviddin Shamsiddinovich

Andijon davlat chet tillari instituti,
Ingliz tilini o'qitishning integratsiyalashgan kursi kafedrası, koreys tili va adabiyoti yo'nalishi o'qituvchisi.
E-mail: uzbcoordinator@gmail.com ORCID: 0009-0007-9179-0907

Fatema Nabizada Javid

Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti,
Biznes boshqaruvi yo'nalishi talabasi.
E-mail: ali.nabizada77@icloud.com | ORCID: 0009-0003-8015-0366

Annotatsiya: Ushbu tezisda Parkent tumanida joylashgan "Oltin Bel" tog' kurortining marketing, fazoviy va investitsion rivojlanish salohiyati tahlil qilingan. Tadqiqotda GIS texnologiyalar asosida fazoviy tahlil, SWOT tahlili hamda Markaziy Osiyo tog'-kurortlari bilan benchmarking taqqoslamasi amalga oshirilgan. Natijalar Parkent tumanining tabiiy resurslari — balandlik, iqlim va landshaft jihatidan — yuqori turistik imkoniyatga ega ekanligini, biroq brend identifikatsiyasi, infratuzilma sifati va strategik boshqaruv sohaslarida muvofiqlashtirilgan yondashuv zarurligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Parkent, Oltin Bel, tog' turizmi, GIS, marketing strategiyasi, brending, barqaror rivojlanish, SWOT, benchmarking.

Abstract: This thesis analyzes the marketing, spatial, and investment development potential of the "Oltin Bel" mountain resort located in the Parkent district. The study applies spatial analysis based on GIS technologies, SWOT analysis, and benchmarking comparison with other mountain resorts in Central Asia. The results indicate that the Parkent district possesses high tourism potential in terms of natural resources — altitude, climate, and landscape — while revealing the need for a more coordinated approach in brand identification, infrastructure quality, and strategic management.

Key words: Parkent, Oltin Bel, mountain tourism, GIS, marketing strategy, branding, sustainable development, SWOT, benchmarking.

Аннотация: В данном тезисе проанализирован маркетинговый, пространственный и инвестиционный потенциал развития горного курорта «Олтин Бел», расположенного в Паркентском районе. В исследовании применены пространственный анализ на основе технологий GIS, SWOT-анализ и бенчмаркинговое сравнение с другими горными курортами Центральной Азии. Результаты показывают, что Паркентский район обладает высоким туристическим потенциалом с точки зрения природных ресурсов — высоты, климата и ландшафта, однако требует более согласованного подхода в сферах бренд-идентичности, качества инфраструктуры и стратегического управления.

Ключевые слова: Паркент, Олтин Бел, горный туризм, GIS, маркетинговая стратегия, брендинг, устойчивое развитие, SWOT, бенчмаркинг.

KIRISH

So'nggi yillarda O'zbekiston hukumati tomonidan turizmni milliy iqtisodiyotning diversifikatsiya qiluvchi tarmog'i sifatida rivojlantirish strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda. Turizmni modernizatsiya qilish, investitsion muhitni yaxshilash hamda mintaqaviy brendlarni shakllantirish yo'nalishida olib borilayotgan islohotlar jarayonida Parkent tumani o'zining tabiiy imkoniyatlari, geografik joylashuvi va ekologik salohiyati bilan alohida ajralib turadi.

Toshkent viloyatining sharqiy qismida joylashgan Parkent tumani Chatqol tizmasi etaklaridagi tog'li relyefi bilan poytaxtga eng yaqin dam olish maskanlaridan biri hisoblanadi. "Oltin Bel" kurorti — bu davlat va xususiy sektor hamkorligida barpo etilayotgan, zamonaviy mehmonxona majmualari, kapsula uylari, restoranlar va servis tarmoqlarini o'z ichiga oluvchi yangi turizm loyihasidir (President.uz, 2025).

Tadqiqotning asosiy maqsadi — Parkent tumanining "Oltin Bel" zonasida tog' turizmini rivojlantirish uchun zarur bo'lgan marketing, fazoviy va boshqaruv mexanizmlarini ilmiy asoslash hamda barqaror turizm modelini ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqot yangiligi shundan iboratki, unda GIS texnologiyalari asosida fazoviy tahlil marketing konsepsiyasi bilan birgalikda qo'llanilib, **manzil brandingi (place branding)**ning amaliy modeli ishlab chiqilgan.

Manzil (makon) marketingi an'anaviy reklama faoliyatidan tajriba va raqobatbardoshlikni o'z ichiga olgan kengroq strategik funksiyaga aylangan. Pike (2016) ta'kidlaganidek, manzil marketingi tashkilotlari (DMOlar) tobora ko'proq mehmonlarning kutgan natijalari va manfaatdor tomonlarning qadriyatlariga mos yaxlit brend imidjini shakllantirib bormoqda. Buhalis (2000) "turizm mahsulotlari majmuasi" sifatida manzil tushunchasini ilgari surgan va diqqatga sazovor joylar, infratuzilma hamda xizmatlarni muvofiqlashtirilgan boshqaruv zarurligini ta'kidlagan. Keyinchalik Morgan, Pritchard va Pride (2011) gavjum turizm bozorlarida manzillarni farqlashda hikoya yaratish (storytelling) va hissiy brandingning ahamiyatini ko'rsatgan.

Hududiy branding nazariy modellarini Anholt (2007) o'zining Nation Brand Hexagon modeli bilan rivojlantirgan, Kavartzis va Hatch (2013) esa madaniyat, dizayn va kommunikatsiya orqali manzillar qanday ma'no hosil qilishini tushuntiruvchi identitetga asoslangan yondashuvni ilgari surgan. Bu nuqtai nazardan, manzil brendlari moddiy aktivlar (infratuzilma, manzara) va nomoddiy qadriyatlar (meros, hissiyot)ni birlashtiruvchi murakkab ramzlar sifatida namoyon bo'ladi. Empirik tadqiqotlar kuchli manzil brendlari sayyohlarning sadoqatini oshirishi, sifat haqidagi idrokni yaxshilashi va investitsiyalarni jalb etishini ko'rsatadi (Cai, 2002; Pike va Page, 2014).

Markaziy Osiyo kontekstida Salakhiddinovna (2023) va Matyakubova (2019) tadqiqotlari brend shakllanishi va madaniy identitet O'zbekistonning ichki hamda kiruvchi turizmini rivojlantirishda muhim omil ekanini ko'rsatgan. Ushbu tadqiqotlar milliy merosga asoslangan hikoyaviy yondashuvlar Parkent kabi yangi turizm manzillarini o'ziga xos brend sifatida joylashtirish imkonini berishini ta'kidlaydi.

Manzil brandingi va barqaror turizm bo'yicha adabiyotlar ancha boy bo'lsa-da, Markaziy Osiyodagi yangi shakllanayotgan tog' manzillari uchun integratsiyalashgan marketing strategiyalarini o'rganishga bag'ishlangan tadqiqotlar juda kam. O'zbekiston turizmi bo'yicha tadqiqotlar asosan Samarqand va Buxoro kabi madaniy meros shaharlari bilan cheklanib, Parkent singari yangi rekreatsion hududlar yetarlicha o'rganilmaganligicha qolmoqda (Aripova va boshq., 2021; Dehkonov, 2020).

"Oltin Bel" kurorti misolida infratuzilma investitsiyalari, mahalliy ishtirok va brandingning uyg'unlashuvi orqali raqobatbardosh tog' turizmi identitetini shakllantirish jarayonini tahlil qilish imkoniyati mavjud. Ushbu tadqiqot aynan shu bo'shliqni to'ldirishni maqsad qilib, Parkent hududiy turizmini rivojlantirishga manzil marketingi va joy brandingi nuqtai nazaridan yondashadi.

GIS asosida olib borilgan fazoviy tahlil natijalari Parkent tumanining shimoliy yonbag'irlarini chang'i turizmi uchun eng maqbul hududlar sifatida aniqladi. SRTM asosidagi Raqamli Balandlik Modeli (DEM) ma'lumotlaridan foydalanilib, uchta asosiy relyef o'zgaruvchisi — balandlik, nishablik va ekspozitsiya — qayta ishlangan. Mazkur tahlilda Longley va boshq. (2015) hamda Hudson (2000) tomonidan tavsiya etilgan raster-overlay va reklassifikatsiya usullari qo'llanilib, ikkilik (0–1) moslik indeksi yaratilgan.

– Balandlik. 1 700 metr va undan yuqori hududlar yetarli qor qoplamini saqlab turish va manzarali panoramalarni taqdim etish imkonini beruvchi optimal balandlik diapazoni sifatida belgilandi.

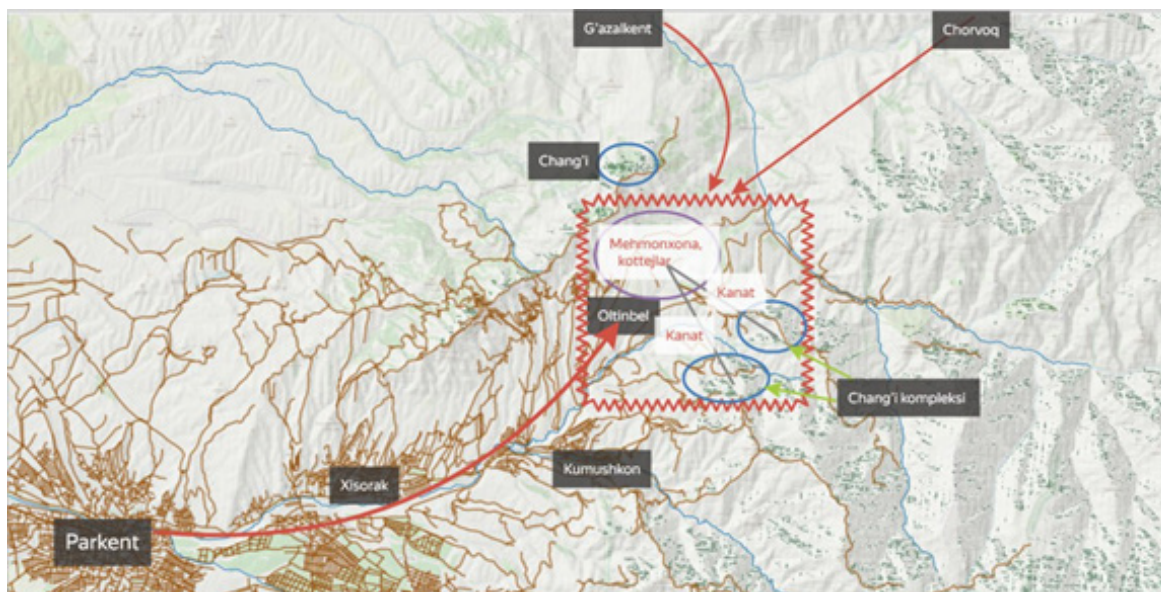
– Nishablik. 20°–30° oralig'idagi ideal chang'i burchagi asosan Oltin Bel tizmasi va uning atrofidagi vodiylarda to'plangan qayd etildi.

– Ekspozitsiya. Shimoliy va shimoliy-sharqiy yonbag'irlar qorning uzoqroq saqlanishi hamda kamroq quyosh nurlanishiga duchor bo'lishi bilan ajralib turdi. Bu omil xalqaro chang'i kurortlari loyihalash standartlariga to'liq mos keladi (Flagestad & Hope, 2001).

Hosil qilingan moslik xaritasi mavjud Oltin Bel infratuzilmasi yaqinida joylashgan, taxminan 220 gektar uzluksiz yuqori salohiyatli hududni aniqladi. Ushbu joy Toshkent shahridan 30–40 daqiqa masofada joylashgan bo'lib, hafta oxiri va qisqa muddatli dam olish turizmi uchun qulay hisoblanadi.

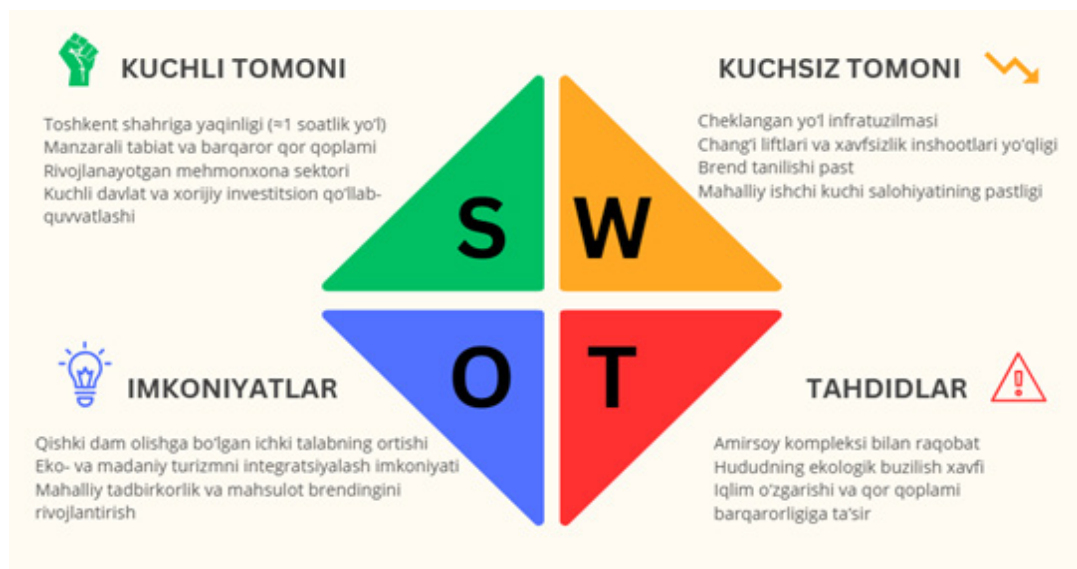
1-rasmda Parkent markazidan Oltin Bel yo'nalishi bo'ylab cho'zilgan transport yo'li, Kumushkon va Xisorak aholi punktlari, shuningdek, mehmonxonalar, kottejlar hamda kanat yo'llari joylashuvi tasvirlangan.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, Oltin Bel atrofidagi relyef va yo'l tarmog'i turizm logistikasi nuqtayi nazaridan yuqori integratsiya darajasiga ega. Bu esa Parkentni Toshkent–Chorvoq–G'azalkent tog' turizm klasteri tarkibida rivojlantirish uchun qulay sharoit yaratadi.

1-rasm. Parkent tumani shimoliy yonbag'irlari bo'yicha chang'i turizmi uchun fazoviy moslik xaritasi.

Parkent tumanidagi "Oltin Bel" chang'i zonasining ichki (kuchli va zaif tomonlar) hamda tashqi (imkoniyatlar va tahdidlar) omillari keltirilgan. Tahlil natijalari ushbu hududning yuqori ekologik moslik va bozor salohiyatiga ega ekanini, biroq infratuzilma cheklovlari hamda brendning yetarlicha shakllanmaganligi sababli hali to'liq raqobatbardosh darajaga chiqmaganini ko'rsatadi.

2-rasm. Parkentning Oltin Bel chang'i zonasiga oid SWOT tahlilining grafik ko'rinishi

Chap yuqori kvadrantda joylashgan kuchli tomonlar (yashil) hududning Toshkentga yaqinligi, tabiiy manzara va davlat investitsion qo'llab-quvvatlovini aks ettiradi. O'ng yuqori kvadrantdagi zaif tomonlar (sariq) esa infratuzilma cheklovlari, xavfsizlik inshootlari yetishmasligi va brend tanilmaganligini ko'rsatadi. Pastki chap kvadrantdagi imkoniyatlar (ko'k) eko- va madaniy turizmni integratsiyalash, mahalliy brendingni rivojlantirish orqali iqtisodiy o'sish salohiyatini bildiradi. Pastki o'ng kvadrantdagi tahdidlar (qizil) esa raqobat, ekologik bosim va iqlim o'zgarishlariga e'tibor qaratadi.

Umuman olganda, Parkentning Oltin Bel hududi tabiiy sharoitlar va geografik joylashuv jihatidan yuqori salohiyatga ega, ammo infratuzilma va brend boshqaruvi yo'nalishlarida hali yetarli darajada shakllanmagan. Ushbu bosqichdagi holat boshqa yangi rivojlanayotgan tog'li kurortlar — masalan, Shymbulak (Qozog'iston) yoki Issiqko'l (Qirg'iziston) tajribalari bilan o'xshashlikka ega (Beedie & Hudson, 2003; Nepal & Chipeniuk, 2005).

Markaziy Osiyodagi yirik tog'-kurortlar o'rtasida taqqoslama benchmarking tahlili o'tkazilib, Parkentning Oltin Bel loyihasining mintaqaviy raqobat muhitidagi o'rni aniqlangan (Pike & Page, 2014; Dwyer & Kim, 2003). Quyidagi jadvalda beshta mezon bo'yicha asosiy ko'rsatkichlar, xususan, kirish imkoniyati, infratuzilma, brending, xizmat turlari xilma-xilligi va barqarorlik amaliyotlari keltirilgan.

1-jadval. Markaziy Osiyodagi yirik tog'-kurortlar o'rtasida taqqoslama benchmarking

Mezon	Amirsoy (O'zbekiston)	Shymbulak (Qozog'iston)	Issiqko'l (Qirg'iziston)	Zomin (O'zbekiston)	Parkent (O'zbekiston)
Kirish imkoniyati	Magistral yo'l, asfaltlangan kirish	A'lo (Almati shahriga yaqin)	Mavsumiy yo'llar	O'rtacha	O'rtacha; yo'lni kengaytirish zarur
Infratuzilma	Yirik mehmonxonalar, kanat yo'llar	To'liq shakllangan kurort tizimi	O'rta darajadagi turar joylar	Cheklangan	Boshlang'ich bosqich; kapsula mehmonxonalar
Brending	Kuchli, zamonaviy brend	Mintaqaviy darajada tanilgan	Sog'lomlashtirish va tabiat yo'nalishi	Mahalliy tanilgan	Yangi shakllanmoqda; brendsiz
Xizmatlar xilma-xilligi	Chang'i, spa, gastronomiya	Chang'i, tungi hayot	Eko va plyaj turizmi	Piyoda sayohat, oilaviy dam olish	Chang'i, eko va agro-turizm salohiyati
Barqarorlik	Energiya tejamkor mehmonxonalar	Ekologik me'yorlar joriy etilgan	Tabiiy resurslardan foydalanish	Qo'riqxonalar bilan integratsiya	Loyiha bosqichida

Tahlil natijalariga ko'ra, Amirsoy va Shymbulak mintaqadagi yuqori segmentdagi chang'i kurortlari sifatida ustunlikka ega. Ular xalqaro xizmat darajasi, qulay infratuzilma va brend taniluvchanligi bilan ajralib turadi.

Biroq Parkentning "Oltin Bel" loyihasi o'ziga xos "tabiatga yo'naltirilgan sarguzasht markazi" sifatida differensiallash imkoniyatiga ega. Ushbu loyiha chang'i sporti, eko-turizm va mahalliy madaniyatni birlashtirgan yangi integratsiyalashgan formatni taklif etishi mumkin.

"Oltin Bel"ning o'rtacha ko'lamdagi modeli ekologik barqaror o'sish va mahalliy hamjamiyat ishtirokini kuchaytirish imkonini beradi. Bu jihatlar Parkentni kapitalga tayanadigan yirik mass-turizm loyihalaridan farqlab turadi hamda barqaror, jamoaviy ishtirokka asoslangan turizm modeli sifatida shakllanishiga zamin yaratadi (Aripova et al., 2021).

XULOSA

Mazkur tadqiqotda Parkent tumanidagi "Oltin Bel" chang'i zonasining marketing va rivojlanish salohiyati GIS asosidagi fazoviy tahlil hamda mintaqaviy benchmarkingni birlashtirgan integratsiyalashgan yondashuv orqali baholandi.

Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, Parkent hududi aniq geofizik moslikka ega, xususan, balandlik, nishablik va ekspozitsiya ko'rsatkichlari chang'i turizmi uchun optimal hisoblanadi. Shuningdek, Toshkent shahriga yaqin joylashuvi va kuchli investitsion salohiyati Parkent tumaniga barqaror tog' turizmini rivojlantirish uchun katta imkoniyat yaratadi.

Parkent tog' kompleksi Amirsoy va Shymbulak kabi shakllangan chang'i kurortlariga raqobatchi emas, balki ularni to'ldiruvchi sifatida rivojlanishi mumkin. Bosqichma-bosqich, inklyuziv va barqaror strategiyani amalga oshirish orqali "Oltin Bel" O'zbekistonda hamda Markaziy Osiyo miqyosida integratsiyalashgan tog' turizmi brendingining namunaviy modeliga aylanish salohiyatiga ega.

Parkentning "Oltin Bel" hududi tabiiy go'zallik va strategik joylashuv bilan ta'minlangan bo'lsa-da, uning to'liq muvaffaqiyati aniq brend siyosati, samarali boshqaruv va barqaror investitsion yondashuvga bog'liq.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Anholt, S. (2007). *Competitive identity: The new brand management for nations, cities and regions*. Palgrave Macmillan.
2. Aripova, D., Matyakubova, G., & Salakhiddinovna, D. (2021). Tourism modernization and regional branding in Uzbekistan. *Tashkent State University of Economics Journal of Economics and Tourism*, 5(2), 44–56.
3. Beedie, P., & Hudson, S. (2003). Emergence of mountain-based adventure tourism. *Annals of Tourism Research*, 30(3), 625–643.
4. Buhalis, D. (2000). Marketing the competitive destination of the future. *Tourism Management*, 21(1), 97–116.
5. Cai, L. A. (2002). Cooperative branding for rural destinations. *Annals of Tourism Research*, 29(3), 720–742.
6. Dehkonov, B. (2020). Tourism sector reforms in Uzbekistan: Policy perspectives and growth strategies. Tashkent: Center for Economic Research and Reforms (CERR).
7. Dwyer, L., & Kim, C. (2003). Destination competitiveness: Determinants and indicators. *Current Issues in Tourism*, 6(5), 369–414.
8. Flagestad, A., & Hope, C. (2001). Strategic success in winter sports destinations. *Tourism Management*, 22(5), 445–461.
9. Hudson, S. (2000). *Snow business: A study of the international ski industry*. London: Continuum.
10. Kavartzis, M., & Hatch, M. J. (2013). The dynamics of place brands. *Marketing Theory*, 13(1), 69–86.
11. Matyakubova, G. (2019). Cultural identity and destination image in Uzbekistan's tourism development. *Tashkent State University of Oriental Studies Journal*, 4(1), 22–35.
12. Morgan, N., Pritchard, A., & Pride, R. (2011). *Destination brands: Managing place reputation* (3rd ed.). Oxford, UK: Butterworth-Heinemann.
13. Pike, S. (2016). *Destination marketing: Essentials*. Routledge.
14. President.uz. (2025). Parkent tumani Oltin Bel kurortida yangi yo'l infratuzilmasi ochildi.
15. Ritchie, J. R. B., & Crouch, G. I. (2003). *The competitive destination: A sustainable tourism perspective*. CABI.
16. Salakhiddinovna, D. (2023). Cultural authenticity and brand identity in Uzbekistan's tourism marketing. *Tashkent Journal of Marketing and Management*, 8(1), 55–68.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025-yil, may.

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
